

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. III. De convocatione Conciliorum. An pertineat ad Principes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

C A P U T III.

De convocatione Conciliorum. An pertineat ad Principes.

1. Convocatio plures effectus habere potest. Primus est ut personæ ex quibus debet Cœtus constare, unum in locum convenienter. Secundus, ut licitus sit Cœtus. Tertius, ut ratum sit quod statuerit. Duobus etiam modis fieri potest. Primo per modum consilii vel supplicationis. Secundo per modum præcepti.

2. Evidem si hoc tantum spectetur, ut Episcopi convenienter, parvi refert à quoconque convocentur. Aliquando enim cùm ex alia occasione, puta dedicationis alicujus Basilicæ, simul essent, Concilium celebrarunt. Licit sunt ut plurimum Conventus omnes, qui boni publici causa sunt, possunt tamen ex circumstantiis illiciti evadere, puta si rerum propriam autoritatem excedentium arbitrium usurpent; si iusta legitimi Superioris prohibitiō intercedat; si schismatis, seditionis, scandali, aut alterius mali periculum imminent. Itaque, si seclusis hujusmodi circumstantiis convenient Episcopi ad tractanda quæcumque ad optimum Ecclesiæ suarum regimen conducunt, solus convocationis defectus culpæ non faceret obnoxios.

3. Verumtamen quemadmodum in statu politico rectum ordinem constare non posse judicatum est, nisi publici Cœtus Superioris alicujus autoritate convocarentur, scilicet in Civitatibus à Consulibus, aut aliis Magistratibus, in Provinciis à Præfectis, Comitia verò totius Regni, alicubi etiam unicæ Provinciæ, à solo supremo Principe: adeò ut qui prætermisso illo ordine sese in Cœtum quasi de Republica tractaturi congregaverint, seditionis habeantur. Ita in Ecclesia, dum constituti sunt Metropolitani, Exarchi, & Patriarchæ, præcipua illis collata est autoritas, ut Episcopos intra Provinciæ, aut Diœcesis fines constitutos, ad Synodum evocarent, qua de re plures extant Canones. Constantinopoli

litani primi Canon 2. Antiocheni 20. Chalcedonensis 9. Constantinopolitani quarti 17. &c. 8. Augustinus epist. 218. excusat se Victorino ad Concilium vocanti, cumque roget, ut prius cum Xantippo super jure Primatus, & Concilii Episcoporum convocandi, placide componat. Concilium quartum Constantinopolitanum can. 17. Patriarcharum in convocandis Conciliis jus validissime confirmat. Huc etiam spectat Concilii Antiocheni Canon 20. Chalcedonensis Canon 9.

4. Quamobrem Deus (quod dictu nefas est) minus perfectum in tota Ecclesia, quam Ecclesia ipsa in Provinciis, & Dioecesibus, imo quam Principes in Republica, regimen instituisset, si ordinem, promovendis utiliter vel minimis Cœtibus necessarium, pro omnium maximo, Augustissimo, & ad recte gubernandam Ecclesiam utilissimo, scilicet Concilio Oecumenico, neglexisset; ut nempè ab aliquo Superiori ex officio convocaretur. Quantum præstat uni Civitati, Provinciae, aut Regno Ecclesia universa, tanto sapientiori, & ordinatori regimine par est illam administrari. Postulat autem ordo quod diximus, & quod antiquissima comprobavit experientia, ut Conventus nonnisi annuente Superiori celebrarentur.

5. Solum igitur ambigi posset, quis sit ille Superior, cuius autoritate congregari omnium Episcoporum Cœtum oporteat. Imperatorem, seu Principem sacerularum solum hanc autoritatem præditum docuerunt Hæretici recentiores. *Solum*, inquam, nam & illum hanc autoritate præditum esse scriperunt aliqui inter Catholicos. Sed multis absurdis obnoxius est ille Hæreticorum error.

6. Primo enim vel illa potestas pertinet ad Principes, in quantum Principes sunt, aut in quantum Christiani, aut in quantum Principes, & simul Christiani. Si in quantum Principes, eâ prædicti erant etiam Pagani, Nero, Diocletianus, & alii Ecclesiæ hostes, ac sine illorum autoritate nefas erat congregare Concilium, quod nemo sanus senserit. In quantum Christiani sunt, Ecclesiæ Ministri, præsertim Episcopis subesse ac obtemperare debent, non præesse, aut imperare possunt. Conjunction autem dignitatis Regiae cum professione Christianâ id unum efficit, ut quâ tanquam Principes

F f

pes

226 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
pes autoritate pollent, eam tanquam Christiani in exequen-
dis Ecclesiæ, communis omnium fidelium Matris, Decretis
insument; non autem ut potestatem temporalem ad spiritualia
officia extendant.

7. Secundū non est, nec fuit unquam à tempore, quo in
omnem terram exiit sonus Apostolorum, totus orbis Christia-
nus uno Principi subditus. Penes quem igitur ex multis
erit convocandorum ex omnibus terra partibus Episcopo-
rum autoritas? Hanc certè uni, etiam Imperatori, alii non
concederent.

8. Tertiò præterquam quod difficile esset, ut omnes con-
sentirent Principes etiam Catholicci ad convocabendos eos, qui
in sua cujusque ditione essent, quid fieret, si eorum plerique
Infideles essent, aut Hæretici, ut contigit, non solum
antequam Constantinus Magnus Christianam fidem amplecti-
retur, sed etiam longè postea, v.g. in fine quinti saeculi,
quando Clodoveus Francorum Rex Baptismum suscepit, quo
tempore observant Historici nullum omnino in orbe univer-
so Catholicum Principem extitisse. Quo igitur modo tunc
compressa fuisset hæretis, si, quod erat facile, Principes non
curassent, ut Episcopi de Religione inter se tractarent: et si
aliunde, ut declararunt Episcopi Gallicani, judicium Summi
Pontificis non erat infallibile? Nam difficile fuisset totius or-
bis Episcoporum scorsim sententiam rogare; cuius enim fuisset
universa suffragia colligere.

9. Quartò patet adhuc evidenter autoritatem illam Prin-
cipibus non competere, si convocatio Decretis robur aliquod
tribuat. Aut enim neganda est distinctio inter utramque po-
testatem, Ecclesiasticam, & saecularem, quam soli inficiantur
Hæretici, admittunt Catholicci, etiam qui saecularem in
Ecclesiastica fines longius inferunt, aut sicut saecularia, &
temporalia, saeculari; ita spiritualia, & Ecclesiastica, Ec-
clesiastica, tribuenda sunt. Sicut igitur distincta sunt negotia,
ita distinctæ sunt potestates, etiam circa easdem perfo-
nas. Non est Principum saecularium Episcopos in regenda
Ecclesia dirigere, sed ab eis regi. Nec satis est, quod Praetati
Ecclesiastici sint in aliis rebus subjecti Principibus, nisi etiam
tractandorum negotiorum ea conditio sit, ut in iis locum

habeat sacerdotalis jurisdictio. Quia ergo congregandis Coetibus non tam personarum, quam negotiorum, habenda est ratio, alioquin liceret Summo Pontifici in omnibus Regnis Christianis, quorum est supremus Pastor, Comitia pro expediendis causis civilibus convocare, quod aegre concederent Politici: Ecclesiasticae potestatis est, pro Ecclesiasticis rebus Concilia congregare.

10. Quocirca observandum est, quam iniqua sit illorum sententia, qui cum reum laesae Majestatis Regiae arbitrentur eum, qui summum Pontificem hujusmodi autoritate præditum affirmaret pro negotiis sacerdotalibus, extra Ecclesiasticam ditionem; Principibus tamen temporalibus Jus præter Romani Pontificis assensum Concilia Oecumenica convocandi adscribunt, quasi non solum non distinxerit Christus utriusque potestatis limites, sed etiam Ecclesiasticas personas in negotiis Ecclesiasticis sacerdotali subjecerit, non verò sacerdtales spirituali in rebus sacerdotalibus, etiamsi frequenter aliqua Religionis ratio concurrat.

11. Possunt quidem Principes in rebus etiam Ecclesiasticis Episcopos monere, hortari, rogare, non autem cogere. Et si quando pii Principes propter suam dignitatem, vel Episcopi propter reverentiam, præcepta, iussiones, aut similiibus nominibus, appellant litteras Principeum ad Concilia Episcopos convocantium, non tamen significant specialem aliquam coram Deo imponi Prælatis obligationem, ex eo præcisè, quia Princeps jubet; sed ex eo quod justum est, aut necessarium id, quod præcipitur, quamquam ex occasione si præceptum illud prætermitteretur, majoris coram Deo culpa rei essent Antistites, quia non sine majori negligentia prætermitterent officium, de quo moniti essent. Imò ipsa monentis dignitas majorem argueret negligentiam, adeoque graviores culpam.